

ESA SP-1300 (NO)

KONVENSJONEN

FOR DEN EUROPEISKE ROMORGANISASJONEN ESA

European Space Agency
Agence spatiale européenne

ESA SP-1300 (Norsk)
september 2005

KONVENSJON

for opprettelsen av en

europaiske romorganisasjon

European Space Agency
Agence spatiale européenne

Publikasjon: ESA-Konvensjonen (norsk),
6. utgave (til 30-årsjubileet),
September 2005

Utgitt av: ESA Publications Division ESTEC
Postbus 299
2200 AG Noordwijk
Nederland
Tlf: +31 71 565 3400
Faks: +31 71 565 5433

ISBN: 92-9092-425-X

Copyright: © 2005 European Space Agency

Innhold

<i>Forord</i>	5
<i>Innledende rapport</i>	7
<i>Konvensjon for opprettelsen av en europeiske romorganisasjon</i>	11
<i>Artikkel I</i>	<i>Opprettelse av Organisasjonen</i> 12
<i>Artikkel II</i>	<i>Formål</i> 13
<i>Artikkel III</i>	<i>Informasjon og data</i> 14
<i>Artikkel IV</i>	<i>Personutveksling</i> 16
<i>Artikkel V</i>	<i>Aktiviteter og programmer</i> . . . 17
<i>Artikkel VI</i>	<i>Ressurser og tjenester</i> 20
<i>Artikkel VII</i>	<i>Industripolitikk</i> 21
<i>Artikkel VIII</i>	<i>Baereraketter og andre romtransportsystemer</i> 23
<i>Artikkel IX</i>	<i>Bruk av anlegg, assistanse til Medlemsstater og levering av produkter</i> 24
<i>Artikkel X</i>	<i>Organer</i> 26
<i>Artikkel XI</i>	<i>Rådet</i> 26
<i>Artikkel XII</i>	<i>Generaldirektør og stab</i> 34
<i>Artikkel XIII</i>	<i>Økonomiske bidrag</i> 37
<i>Artikkel XIV</i>	<i>Samarbeid</i> 40
<i>Artikkel XV</i>	<i>Juridisk status, privilegier og immunitet</i> 42
<i>Artikkel XVI</i>	<i>Endringer</i> 42
<i>Artikkel XVII</i>	<i>Twister</i> 43

<i>Artikkel XVIII</i>	<i>Mislighold av forpliktelser . . .</i>	<i>45</i>
<i>Artikkel XIX</i>	<i>Kontinuitet av rettigheter og forpliktelser</i>	<i>46</i>
<i>Artikkel XX</i>	<i>Undertegning og ratifikasjon .</i>	<i>46</i>
<i>Artikkel XXI</i>	<i>Ikrafttreden</i>	<i>47</i>
<i>Artikkel XXII</i>	<i>Tiltredelse</i>	<i>48</i>
<i>Artikkel XXIII</i>	<i>Varsling</i>	<i>49</i>
<i>Artikkel XXIV</i>	<i>Oppsigelse</i>	<i>49</i>
<i>Artikkel XXV</i>	<i>Oppløsning</i>	<i>51</i>
<i>Artikkel XXVI</i>	<i>Registrering</i>	<i>52</i>
 <i>Vedlegg I</i>	 <i>Rettigheter og immunitet</i>	 <i>53</i>
<i>Vedlegg II</i>	<i>Finansielle bestemmelser</i>	<i>70</i>
<i>Vedlegg III</i>	<i>Frivillige program under artikkel V, 1 b i Konvensjonen</i>	<i>77</i>
<i>Vedlegg IV</i>	<i>Internasjonalisering av nasjonale programmer</i>	<i>84</i>
<i>Vedlegg V</i>	<i>Industripolitikk</i>	<i>87</i>

Forord

Den europeiske romorganisasjonen, ESA, er Europas inngangsport til verdensrommet. ESAs oppdrag er å forme utviklingen av europeiske muligheter i verdensrommet og sikre at investeringene i rommet fortsatt vil gi alle europeiske borgere stadig flere fordeler.

ESA har nå 17 medlemsland. Ved å koordinere medlemmenes økonomiske og intellektuelle ressurser, kan ESA gjennomføre programmer og aktiviteter som går langt utover det hvert enkelt medlemsland ville vært i stand til.

Organisasjonens prosjekter er utviklet for å finne ut mer om jorden, det nærmeste verdensrom, solsystemet og universet, samt utvikle satellittbaserte teknologier og tjenester, og utarbeide og iverksette relevant industripolitikk. ESA har også et nært samarbeid med romorganisasjoner utenfor Europa, slik at hele menneskeheten kan nyttiggjøre seg verdensrommets muligheter.

Verdensrommet stimulerer forskning, innovasjon og teknisk utvikling. Verdensrommet er stedet hvor nåtiden møter fremtiden.

I anledning ESAs 30-årsjubileum publiserer vi ESA-konvensjonen på de tolv språkene som brukes i ESA-medlemslandene. Dette vil gi mennesker over hele Europa mulighet til bedre forståelse av mekanismene som ESA arbeider etter, og har stor fremgang med.

ESA har utviklet seg og utvikler seg fortsatt, og forsterker fordelene fremskaffet av romvirksomheten til stadig flere medlemsland og deres innbyggere. Konvensjonen var visjonær nok til å muliggjøre slik utvikling.

Jean-Jacques Dordain
ESAs Generaldirektør

Innledende rapport

I anledning ESAs 30-årsjubileum er følgende tekst fra ESA-Konvensjonen samlet og er tilgjengelig på de tolv språkene som brukes i ESAs medlemsland. Denne publikasjonen er kun tiltenkt allmennheten og er ikke ment å inneholde noen autentisk versjon av Konvensjonen.

Ved avsutningen av konferansen av bemyndigede, som fant sted i Paris 30. mai 1975, ble det, for medlemslandene i den europeiske romkonferansen, åpnet for undertegnelse av Konvensjonen for opprettelse av en europeisk romorganisasjon (CSE/CS(73)19, rev.7), innen 31. desember 1975.

Den endelige protokollen og de tilhørende resolusjonene (CSE/CS(73)20, rev.7) fra konferansen av bemyndigede fastsatte betingelsene for signering av Konvensjonen og for funksjonen til den europeiske romorganisasjonen.

30. mai 1975 ble Konvensjonen signert av: Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriket Belgia, Kongeriket Danmark, Spania, Republikken Frankrike, Republikken Italia, Kongeriket Nederland, Det Forente Kongeriket

Storbritannia og Nord-Irland, Kongeriket Sverige og Konføderasjonen Sveits.

31. desember 1975 ble Konvensjonen underskrevet av Irland.

Konvensjonen trådte i kraft 30. oktober 1980.

Dato for deponering av ratifikasjons-dokumentene:

<i>Østerrike:</i>	<i>30. desember 1986</i>
<i>Belgia:</i>	<i>3. oktober 1978</i>
<i>Danmark:</i>	<i>15. september 1977</i>
<i>Finland:</i>	<i>1. januar 1995</i>
<i>Frankrike:</i>	<i>30. oktober 1980</i>
<i>Tyskland:</i>	<i>26. juli 1977</i>
<i>Hellas:</i>	<i>9. mars 2005</i>
<i>Irland:</i>	<i>10. desember 1980</i>
<i>Italia:</i>	<i>20. februar 1978</i>
<i>Luxembourg:</i>	<i>30. juni 2005</i>
<i>Nederland:</i>	<i>6. februar 1979</i>
<i>Norge:</i>	<i>30. desember 1986</i>
<i>Portugal</i>	<i>14. november 2000</i>
<i>Spania:</i>	<i>7. februar 1979</i>
<i>Sverige:</i>	<i>6. april 1976</i>
<i>Sveits:</i>	<i>19. november 1976</i>
<i>Storbritannia:</i>	<i>28. mars 1978</i>

I overensstemmelse med artikkel XVI, 3, har Rådet endret noen bestemmelser i Vedleggene til Konvensjonen, og har godtatt følgende Resolusjoner:

- *ESA/C-M/CXXII/Res. 1 (Definitivt), kapittel IV, vedtatt 20. oktober 1995;*
- *ESA/C-M/CLIV/Res. 2 (Definitivt), kapittel III, vedtatt 15. november 2001;*
- *ESA/C/CLXXIX/Res. 6 (Definitivt), vedtatt 22. juni 2005.*

Konvensjon for opprettelsen av en europeiske romorganisasjon

De Stater som er part i denne Konvensjon,

Som TAR I BETRAKTNING at mengden av menneskelige, tekniske og økonomiske ressurser som kreves til aktiviteter på romvirksomhetens område er så stor at disse ressursene går utover de midler noe enkelt europeisk land har til rådighet,

Som TAR I BETRAKTNING den Resolusjon som ble vedtatt av Den europeiske romkonferansen den 20. desember 1972 og bekreftet av Den europeiske romfartskonferansen den 31. juli 1973, og som bestemte at en ny organisasjon ved navn «Den europeiske romorganisasjonen» skulle dannes av Den europeiske romforskningsorganisasjonen og Den europeiske organisasjonen for utvikling og konstruksjon av bæreraketter for romfartøyer, og at målet skulle være å integrere de enkelte europeiske nasjoners romprogrammer i et europeisk romprogram så langt og så fort som det med rimelighet kunne gjøres,

Som ØNSKER å videreføre og å styrke europeisk samarbeid, for utelukkende fredelige formål,

innen vitenskapelig og anvendt romforskning og romteknologi, i den hensikt at det skal brukes til vitenskapelige formål og til operasjonsdyktige romanvendelsessystemer,

Som for å nå disse mål ØNSKER å opprette én europeisk romorganisasjon for å øke effektiviteten av den samlede europeiske romvirksomhet ved en bedre utnyttelse av de ressurser som for øyeblikket brukes på rommet og for å trekke opp retningslinjer for et europeisk romprogram utelukkende for fredelige formål,

ER BLITT ENIGE om følgende:

Artikkel I

OPPRETTELSE AV ORGANISASJONEN

1. En europeisk organisasjon ved navn «Den europeiske romorganisasjon», heretter omtalt som «Organisasjonen», er herved opprettet.
2. Medlemmene i Organisasjonen, heretter omtalt som «Medlemsstater», skal være de Stater som er parter i denne Konvensjon i henhold til Artikkene XX og XXII.

3. Alle Medlemsstater skal delta i den obligatoriske virksomheten det vises til i Artikkel V, 1 *a*, og skal bidra til de faste fellesomkostningene som Organisasjonen har, og som det vises til i Vedlegg II.
4. Hovedkvarteret til Organisasjonen skal ligge i Paris-området.

Artikkel II

FORMÅL

Formålet med Organisasjonen skal være å legge forholdene til rette for å fremme, utelukkende i fredelige øyemed, samarbeid mellom europeiske stater innen vitenskapelig og anvendt romforskning og romteknologi i den hensikt at de skal brukes til vitenskapelige formål og til funksjonsdyktige romanvendelsessystemer:

- a.* ved å utarbeide og iverksette en langsiktig europeisk rompolitikk, ved å anbefale rommålsettinger for Medlemsstatene, og ved å samordne Medlemsstatenes politikk med hensyn til andre nasjonale og internasjonale organisasjoner og institusjoner;

- b. ved å utarbeide og iverksette tiltak og programmer innen romvirksomheten;
- c. ved å koordinere det europeiske romprogram og de nasjonale programmer, og ved å integrere de sistnevnte gradvis og så fullstendig som mulig i det europeiske romprogram, spesielt i forbindelse med utviklingen av anvendelsessatellitter;
- d. ved å utarbeide og iverksette den industripolitikk som er formålstjenlig ut fra Organisasjonens program og ved å anbefale en konsekvent industripolitikk for Medlemsstatene.

Artikkel III

INFORMASJON OG DATA

1. Medlemsstatene og Organisasjonen skal lette utvekslingen av vitenskapelig og teknisk informasjon innen områdene vitenskapelig og anvendt romforskning og romteknologi, under den forutsetning at det ikke skal kreves at noen Medlemsstat bidrar med informasjon som den har fått utenfor Organisasjonen dersom vedkommende Medlemsstat anser slik kommunikasjon som uforenlig med dens egne

sikkerhetsinteresser eller dens egne avtaler med tredjemann, eller med betingelsene for at den fikk slike informasjonen.

2. Når den utøver sin virksomhet i henhold til Artikkel V, skal Organisasjonen sørge for at eventuelle vitenskapelige resultater blir offentliggjort eller på annen måte gjort allment tilgjengelig etter først å ha vært brukt av de vitenskapsmenn som er ansvarlige for eksperimentene. De oppnådde konsentrerte data skal være Organisasjonens eiendom.
3. Når kontrakter plasseres eller avtaler inngås, skal Organisasjonen, hva angår de oppfinnelser og tekniske data som blir resultatet, sikre seg de rettigheter som måtte være formålstjenlige for å beskytte Organisasjonens interesser så vel som interessene til de av Medlemsstatene som deltar i det program det er tale om, og til de personer og organer som kommer inn under deres jurisdiksjon. Disse rettighetene skal spesielt omfatte adkomstrett, rett til å røpe opplysninger og til anvendelse. Slike oppfinnelser og tekniske data skal bli gjort kjent for de deltagende Stater.

4. De oppfinnelser og tekniske data som er Organisasjonens eiendom, skal gjøres kjent for Medlemsstatene og kan brukes til Medlemsstatenes egne formål og av personer og organisasjoner under deres jurisdiksjon, uten vederlag.
5. Detaljerte regler for anvendelsen av de ovenstående bestemmelser skal vedtas av Rådet, med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstatene.

Artikkel IV

PERSONUTVEKSLING

Medlemsstatene skal lette utvekslingen av personer som er involvert i arbeid innenfor Organisasjonens kompetanseområde, så langt dette er forenlig med at deres lover og regler anvendes på enhver person i forbindelse med innreise til, opphold på og utreise fra deres territorier.

Artikkel V

AKTIVITETER OG PROGRAMMER

1. Organisasjonens aktiviteter skal omfatte obligatoriske aktiviteter, som alle Medlemsstater tar del i, og frivillige aktiviteter, som alle Medlemsstater tar del i med unntak av dem som formelt erklærer at de ikke er interessert i å delta i disse.
 - a. Med hensyn til de obligatoriske aktivitetene, skal Organisasjonen:
 - i. sørge for utførelse av grunnleggende aktiviteter, som utdannelse, dokumentasjon, studier av fremtidige prosjekter og teknologisk forskningsarbeid;
 - ii. sørge for utarbeidelse og gjennomføring av et vitenskapelig program som omfatter satellitter og andre romsystemer;
 - iii. samle relevante opplysninger og spre dem blant Medlemsstatene, peke på huller og gjentakelser, og gi råd og hjelp i harmoniseringen av internasjonale og nasjonale programmer;

- iv. opprettholde regelmessig kontakt med brukerne av romteknikk og holde seg informert om deres behov.
 - b. Hva angår de frivillige aktivitetene, skal Organisasjonen, i henhold til bestemmelsene i Vedlegg III, sørge for utførelsen av programmer som spesielt kan dreie seg om:
 - i. å utforme, utvikle, konstruere, skyte ut, bringe i bane og kontrollere satellitter og andre romsystemer;
 - ii. å utforme, utvikle, konstruere og betjene utskytingsinnretninger og romtransport-systemer.
2. Når det gjelder romanvendelser, kan Organisasjonen i påkommende tilfelle drive operativ virksomhet på betingelser som skal fastsettes av Rådet ved et flertall av alle Medlemsstater. Når den gjør dette, skal Organisasjonen:
- a. stille til rådighet for de berørte operatørorganer de av Organisasjonens egne ressurser som måtte være til nytte for dem;

- b. sikre, som forlangt på vegne av de berørte operatørorganer, utskyting, plassering i bane og kontroll av operative anvendelsessatellitter.
 - c. utføre eventuelle andre aktiviteter som brukerne har bedt om og som Rådet har godkjent. Utgiftene til slik operativ virksomhet skal dekkes av de aktuelle brukerne.
3. Med hensyn til koordinering og integrering av de programmer det vises til i Artikkel II c, skal Organisasjonen i god tid motta informasjon fra Medlemsstatene om prosjekter i forbindelse med nye romprogram, legge forholdene til rette for konsultasjoner mellom Medlemsstatene, foreta eventuelle evalueringer som måtte være nødvendige, og formulere hensiktsmessige regler som må vedtas enstemmig av Rådet ved avstemning blant alle Medlemsstatene. Målsetting og fremgangsmåte for internasjonaliseringen av programmene er fremsatt i Vedlegg IV.

Artikkel VI

RESSURSER OG TJENESTER

1. I utførelsen av de programmer som blir overlatt den:
 - a. skal Organisasjonen opprettholde det interne kunnskapsnivå som kreves for å forberede og overvåke oppgavene, og med dette for øye opprette og drive de innretninger og installasjoner som er nødvendige for dens virksomhet;
 - b. kan Organisasjonen inngå spesielle avtaler om at visse deler av programmene utføres av, eller i samarbeid med, nasjonale institusjoner hos Medlemsstatene, eller om at Organisasjonen selv skal forvalte visse nasjonale installasjoner.
2. Ved iverksettelsen av sine programmer, skal Medlemsstatene og Organisasjonen bestrebe seg på som første prioritet å utnytte sine eksisterende ressurser og tilgjengelige tjenester best mulig, og å rasjonalisere dem; følgelig skal de ikke sette i gang nye anlegg eller tjenester uten først å ha undersøkt mulighetene for å bruke eksisterende ressurser.

Artikkel VII

INDUSTRIPOLITIKK

1. Den industripolitikk som Organisasjonen skal utarbeide og anvende i kraft av Artikkel II *d*, skal spesielt utformes med tanke på:
 - a.* å dekke behovene til det europeiske romprogram og de koordinerte nasjonale romprogrammene på en økonomisk måte;
 - b.* å forbedre europeisk industris globale konkurransevne, ved å opprettholde og utvikle romteknologi og ved å oppmuntre rasjonalisering og utvikling av en industristruktur som er til passet markedets krav, først og fremst ved bruk av det eksisterende industripotensial hos alle Medlemsstater;
 - c.* å sørge for at alle Medlemsstater får delta på en rettferdig måte, idet det tas hensyn til deres økonomiske bidrag, i iverksettelsen av det europeiske romprogram, og i den tilhørende utvikling av romteknologi; spesielt skal Organisasjonen ved iverksettelsen av sine programmer så langt det er mulig prioritere industrien i alle

Medlemsstater, som skal gis maksimal anledning til å delta i det arbeid av teknologisk interesse som foretas for Organisasjonen;

- d. å utnytte fordelene ved fritt konkurrerende anbud i alle tilfeller, unntatt der dette ville være uforenlig med andre fastsatte mål i industripolitikken.

Andre mål kan fastsettes av Rådet ved en enstemmig avgjørelse tatt av alle Medlemsstater.

De detaljerte ordninger for oppnåelse av disse mål skal være slike som er fastsatt i Vedlegg V og i regler som skal vedtas av Rådet med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater, og revideres med jevne mellomrom.

- 2. Ved iverksettelsen av sine programmer, skal Organisasjonen gjør maksimal bruk av kontraktører utenfra så langt det er forenlig med oppretteholdelse av det interne kunnskapsnivå det vises til i Artikkel VI, 1.

Artikkel VIII

BÆRERAKETTER OG ANDRE ROMTRANSPORTSYSTEMER

1. Når den utformer sine oppgaver, skal Organisasjonen ta i betraktning de bæreraketter eller andre romtransportsystemer som er blitt utviklet innenfor rammen av Organisasjonens program, eller av en Medlemsstat, eller med betydelig bidrag fra Organisasjonen, og den skal prioritere bruken av disse til passende nyttelast dersom dette ikke medfører en urimelig ulempe sammenliknet med andre bæreraketter eller romtransportmidler som er tilgjengelige på det planlagte tidspunkt, med hensyn til kostnader, driftssikkerhet og velegnethet til oppgaven.
2. Dersom aktiviteter eller programmer under Artikkel V omfatter bruk av bæreraketter eller andre romtransportsystemer, skal de Stater som deltar informere Rådet, når det aktuelle program fremlegges for tiltredelse eller godkjenning, om den bærerakett eller det romtransportsystem som er planlagt. Hvis deltakerstatene under utførelsen av programmet ønsker å bruke en annen

bærerakett eller et annet romtransportsystem enn det som opprinnelig ble godkjent, skal Rådet gjøre et vedtak om denne forandringen i henhold til de samme regler som anvendes i forbindelse med den opprinnelige tiltredelse eller godkjenning av programmet.

Artikkel IX

BRUK AV ANLEGG, ASSISTANSE TIL MEDLEMSSTATER OG LEVERING AV PRODUKTER

1. Forutsatt at det ikke skader bruken av anleggene i egne aktiviteter og programmer, skal Organisasjonen for vedkommende Stats regning gjøre sine anlegg tilgjengelige for enhver Medlemsstat som ber om å få bruke dem til sine egne programmer. Rådet skal med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater avgjøre de praktiske ordninger for hvordan anleggene skal gjøres tilgjengelige.
2. Hvis en eller flere medlemsstater, utenfor de aktiviteter og program det vises til i Artikkel V, men innenfor Organisasjonens formål, ønsker å engasjere seg i et prosjekt, kan Rådet med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater vedta

å stille Organisasjonens assistanse til rådighet. De derav følgende utgifter for Organisasjonen skal dekkes av den eller de Medlemsstater det gjelder.

3. *a.* Produkter som er utviklet gjennom et av Organisasjonens programmer, skal leveres til enhver Medlemsstat som har tatt del i finansieringen av det aktuelle program og som ber om at slike produkter blir levert til Statens egne formål.

Rådet skal med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater vedta de praktiske ordninger for hvordan slike produkter skal leveres, og spesielt de tiltak Organisasjonen må sette i verk overfor sine kontraktører for at den anmodende Medlemsstat skal kunne motta disse produktene.

- b.* Denne Medlemsstaten kan be Organisasjonen gi uttrykk for om den mener at de priser som er foreslått av kontraktørene er riktige og rimelige, og om den, under liknende omstendigheter, ville finne dem akseptable til sine egne behov.
- c.* Oppfyllelsen av de anmodninger det vises til i dette avsnitt skal ikke medføre

tillegsutgifter for Organisasjonen, og alle kostnader som er en følge av slike anmodninger, skal dekkes av den anmodende Medlemsstat.

Artikkel X

ORGANER

Organisasjonens organer skal være Rådet og Generaldirektøren med assistanse av en stab.

Artikkel XI

RÅDET

1. Rådet skal bestå av representanter for Medlemsstatene.
2. Rådet skal tre sammen ettersom og når det er påkrevd, enten på delegatplan eller på ministerplan. Møtene skal holdes i Organisasjonens Hovedkvarter medmindre Rådet bestemmer noe annet.
3. *a.* Rådet skal velge en Formann og visformenn for en to-årsperiode, og disse kan gjenvelges én gang for enda ett år. Formannen skal lede Rådets forhandlinger

og sørge for forberedelse til Rådets vedtak; han skal informere Medlemsstatene om forslag til utførelse av et frivillig program; han skal hjelpe til å koordinere aktivitetene i Organisasjonens organer. Han skal holde samarbeidet med Medlemsstatene ved like gjennom deres delegater til Rådet når det gjelder generelle politiske spørsmål som berører Organisasjonen, og bestrebe seg på å harmonisere Medlemsstatenes syn på disse spørsmål. I perioden mellom møtene skal Formannen være rådgiver for Generaldirektøren og få all nødvendig informasjon fra ham.

- b. Formannen skal få assistanse av et Byrå, hvis sammensetning skal avgjøres av Rådet og som skal sammenkalles av Formannen. Byrådet skal være rådgiver for Formannen under forberedelse til møtene i Rådet.
4. Når Rådet møtes på ministerplan, skal det velges en formann for møtet. Neste ministermøte skal sammenkalles av denne.
5. I tillegg til de funksjoner som er nevnt andre steder i denne Konvensjon og i samsvar med dens bestemmelser, skal Rådet:

- a.* med hensyn til de aktiviteter og det program det vises til i Artikkkel V, 1 *a* (i) og (ii):
- i.* godkjenne aktivitetene og programmet med et flertall av alle Medlemsstater; slike vedtak kan bare endres ved nye vedtak gjort med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater;
 - ii.* ved enstemmig vedtak av alle Medlemsstater, fastsette omfanget av de midler som skal stilles til rådighet for Organisasjonen for den kommende fem-års periode.
 - iii.* ved enstemmig vedtak fattet av alle Medlemsstater ved slutten av det tredje året i hver fem-års periode, og etter en vurdering av situasjonen, fastsette omfanget av de midler som skal stilles til Organisasjonens rådighet i den nye fem-års perioden, som begynner ved utgangen av dette tredje året;
- b.* med hensyn til de aktiviteter det vises til i Artikkkel V, 1 *a* (iii) og (iv):

- i.* fastlegge den politiske linje Organisasjonen skal følge for å oppnå sitt formål;
 - ii.* vedta, med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater, anbefalinger stilet til Medlemsstatene;
- c.* med hensyn til de frivillige programmer det vises til i Artikkel V, 1 *b*:
 - i.* godkjenne hvert program med et flertall av alle Medlemsstater;
 - ii.* fastsette, etter det som er formålstjenlig under gjennomføringen av programmene, i hvilken rekkefølge de skal prioriteres;
- d.* vedta de årlige arbeidsplanene til Organisasjonen;
- e.* med hensyn til budsjettene, som definert i Vedlegg II:
 - i.* vedta det årlige hovedbudsjett for Organisasjonen med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater;
 - ii.* vedta hvert av programbudsjettene med to-tredjedels flertall av deltakerstatene;

- f.* vedta, med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater, Finansreglementet og alle Organisasjonens øvrige finansielle arrangementer;
- g.* holde oppsikt med utgiftene til de obligatoriske og frivillige aktivitetene det vises til i Artikkel V, 1;
- h.* godkjenne og offentliggjøre det reviderte årsregnskapet for Organisasjonen;
- i.* vedta Personalvedtektene med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater;
- j.* vedta, med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater, regler for hvordan fullmakt skal gis, med Organisasjonens fredelige formål for øye, til overføring ut fra Medlemsstatenes territorier, av teknologi og produkter som er utviklet gjennom Organisasjonens virksomhet eller med dens hjelp;
- k.* vedta opptak av nye Medlemsstater i henhold til Artikkel XXII;
- l.* vedta foranstaltninger som må tas i henhold til Artikkel XXIV i tilfelle av at en Medlemsstat sier opp denne Konvensjon

eller opphører å være medlem under Artikkel XVIII;

m. sette i verk alle andre nødvendige tiltak for å oppfylle Organisasjonens formål innen rammen av denne Konvensjon.

6. *a.* Hver Medlemsstat skal ha én stemme i Rådet. Imidlertid skal ingen Medlemsstat ha rett til å stemme i saker som utelukkende dreier seg om et godtatt program som den ikke deltar i.

b. En Medlemsstat skal ikke ha stemmerett i Rådet dersom de samlede restanser av dens bidrag til Organisasjonen vedrørende alle de aktiviteter og programmer under Artikkel V som den deltar i, overskrider den anslåtte sum av Statens bidrag i det inneværende finansår. Dessuten skal en Medlemsstat, dersom Medlemsstatens bidragsrestanse til noen av programmene under Artikkel V, 1 *a* (ii) eller V, 1 *b* som Staten deltar i, overskrider den anslåtte sum av Statens bidrag til dette programmet for det inneværende finansår, ikke ha stemmerett i Rådet i spørsmål som utelukkende dreier seg om dette

programmet. I alle slike tilfeller kan likevel Medlemsstaten gis adgang til å stemme i Rådet dersom et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater mener at manglende betaling av bidrag skyldes omstendigheter utenfor vedkommende Medlemsstats kontroll.

- c. For å være beslutningsdyktig må det på ethvert av Rådets møter være delegater tilstede fra et flertall av alle Medlemsstater.
- d. Bortsett fra der hvor denne Konvensjon bestemmer noe annet, skal Rådets vedtak fattes med simpelt flertall av de Medlemsstater som er til stede og stemmer.
- e. Ved avgjørelse av enstemmighet eller flertall som er foreskrevet i denne Konvensjon, skal det ikke regnes med Medlemsstater som ikke er stemmeberettiget.

7. Rådet skal vedta sin egen forretningsorden.

8. a. Rådet skal nedsette en Vitenskapsprogramkomité, og dit skal det henvise alle spørsmål som har forbindelse med det

obligatoriske vitenskapsprogrammet under Artikkel V, 1 *a (ii)*. Rådet skal gi komitéen fullmakt til å fatte vedtak vedrørende programmet, dog alltid med forbehold av Rådets kompetanse til å fastlegge utgiftsrammene og å vedta det årlige budsjett. Referanserammen for Vitenskapsprogramkomitéen skal bestemmes av Rådet med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater og i overensstemmelse med denne Artikkel.

- b.* Rådet kan opprette eventuelle andre slike underordnede organer som måtte være påkrevd for Organisasjonens formål. Opprettelsen av og referanserammen for slike organer, og de saker der de har vedtaksrett, skal bestemmes av Rådet med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater.
- c.* Når et underordnet organ undersøker et spørsmål som utelukkende har forbindelse med et av de frivillige programmer det vises til i Artikkel V, 1 *b*, skal ikke-deltakerstater ikke være stemmeberettiget medmindre alle deltakerstater bestemmer noe annet.

Artikkel XII

GENERALDIREKTØR OG STAB

1. *a.* Rådet skal, med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater, utnevne en Generaldirektør for en avgrenset periode, og kan med samme flertall si ham opp.
- b.* Generaldirektøren skal være Organisasjonens øverste leder og juridiske representant. Han skal iverksette alle nødvendige tiltak for å administrere Organisasjonen, utføre dens program, sette dens politikk ut i livet og oppfylle dens formål, i samsvar med direktivene som utstedes av Rådet. Han skal ha myndighet over Organisasjonens institusjoner. Generaldirektøren skal, når det gjelder den økonomiske administrasjon av Organisasjonen, handle i samsvar med bestemmelsene i Vedlegg II. Han skal avlegge en årlig rapport til Rådet, og denne rapporten skal offentliggjøres. Han kan også fremlegge forslag vedrørende aktiviteter og programmer samt tiltak som skal sikre oppfyllelsen av Organisasjonens formål. Generaldirektøren deltar i

- c. Alt personale skal rekrutteres på grunnlag av deres kvalifikasjoner, idet det tas hensyn til en rimelig fordeling av stillinger mellom Medlemsstatenes statsborgere. Ansettelser og oppsigelser skal skje i samsvar med Personalvedtektene.
 - d. Forskere som ikke hører til personalet og som utfører forskning i Organisasjonens institusjoner, skal være underlagt Generaldirektørens myndighet og alle generelle bestemmelser som er vedtatt av Rådet.
4. Generaldirektørens og personalets ansvar overfor Organisasjonen skal være av utelukkende internasjonal karakter. I utførelsen av arbeidet skal de ikke be om eller motta instruks fra noen regjering eller fra noen myndighet utenfor Organisasjonen. Hver Medlemsstat skal respektere den internasjonale karakter av Generaldirektørens og personalets ansvar, og skal ikke prøve å øve innflytelse på dem i utøvelsen av av arbeidet.

Artikkel XIII

ØKONOMISKE BIDRAG

1. Hver Medlemsstat skal bidra til utgiftene forbundet med aktivitetene og programmet som det vises til i Artikkel V, 1 *a*, og i henhold til Vedlegg II, til fellesutgiftene som Organisasjonen har, etter en skala som vedtas av Rådet, med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater, enten hvert tredje år på samme tidspunkt som vurderingen det vises til i Artikkel XI, 5 *a (iii)*, eller når Rådet, med enstemmighet blant alle Medlemsstater, beslutter at en ny skala skal innføres. Bidragsskalaen skal baseres på den gjennomsnittlige nasjonalinntekt for hver Medlemsstat i de tre siste år som det foreligger statistikk over. Likevel
 - a.* skal ingen medlemsstat være nødt til å betale bidrag som overskrider tjuefem prosent av det samlede bidragsbeløp som Rådet anslår vil dekke disse utgifter;
 - b.* kan Rådet, med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater og i lys av eventuelle spesielle omstendigheter for en Medlemsstat, vedta å redusere denne

Medlemsstats bidrag over en begrenset periode. Spesielt når den årlige inntekt pr. hode i en Medlemsstat er mindre enn et beløp som fastsettes av Rådet med samme flertall, skal dette betraktes som en spesiell omstendighet ved fortolkningen av denne bestemmelse.

2. Hver Medlemsstat skal bidra til utgiftene i forbindelse med hvert av de frivillige program som kommer inn under Artikkel V, 1 *b*, medmindre den formelt har erklært at den ikke er interessert i å delta i det, og derfor ikke er deltaker. Medmindre alle deltakerstater vedtar noe annet, skal bidragsskalaen for et gitt program baseres på den gjennomsnittlige nasjonalinntekt for hver deltakerstat for de siste tre år som det foreligger statistikk over. Denne skalaen skal revideres enten hvert tredje år eller når Rådet vedtar å innføre en ny skala i henhold til paragraf 1. Imidlertid skal ingen deltakerstat ved bruk av denne skala være nødt til å betale bidrag som overskrider tjuefem prosent av de samlede bidrag til det aktuelle program. Likevel skal det prosentvise bidrag som hver deltakerstat yter, tilsvare minst tjuefem prosent av dennes prosentvise bidrag

slik dette er fastsatt i henhold til bestemmelsene i paragraf 1, medmindre alle deltakerstatene bestemmer noe annet når de vedtar programmet eller under utførelsen av programmet.

3. De statistiske systemer det vises til i paragraf 1 og 2 som brukes for å fastsette bidragsskalaen, skal være de samme, og skal fastlegges i Finansreglementet.
4. *a.* Enhver Stat som ikke var part i Konvensjonen for opprettelse av en Europeisk romforskningsorganisasjon eller i Konvensjonen for opprettelse av en Europeisk organisasjon for utvikling og konstruksjon av bæreraketter for romfartøyer, og som blir part i denne Konvensjon, skal i tillegg til sine bidrag foreta en spesiell innbetaling i forhold til den løpende verdi av Organisasjonens aktiva. Størrelsen på denne spesielle innbetalingen skal fastsettes av Rådet med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater.
- b.* Innbetalinger som foretas i henhold til bestemmelsene i punkt *a* skal brukes til å

redusere bidragene fra de andre Medlemsstatene medmindre Rådet vedtar noe annet med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater.

5. Forfalne bidrag etter denne Artikkel skal betales i samsvar med Vedlegg II.
6. Med forbehold om eventuelle pålegg gitt av Rådet kan Generaldirektøren motta gaver eller legater til Organisasjonen forutsatt at de ikke er beheftet med noen betingelser som er uforenlige med Organisasjonens formål.

Artikkel XIV

SAMARBEID

1. Organisasjonen kan, etter vedtak i Rådet, fattet enstemmig av alle Medlemsstater, samarbeide med andre internasjonale organisasjoner og institusjoner og med Regjeringer, organisasjoner og institusjoner i ikke-medlemsstater, og inngå avtaler med dem om dette.
2. Slikt samarbeid kan ta form av deltakelse av ikke-medlemsstater eller internasjonale organisasjoner i et eller flere av programmene

under Artikkel V, 1 *a (ii)* og V, 1 *b*. Med forbehold om de vedtak som fattes under paragraf 1, skal de detaljerte ordninger for slikt samarbeid fastsettes i hvert tilfelle av Rådet med et to-tredjedels flertall av Statene som deltar i det aktuelle program. Disse ordningene kan bestemme at en ikke-medlemsstat skal få stemme i Rådet når sistnevnte behandler saker som utelukkende har sammenheng med det program vedkommende Stat deltar i.

3. Slikt samarbeid kan også ta form av tilståelse av assosiert medlemskap til ikke-medlemsstater som forplikter seg til minst å bidra til studiene av fremtidige prosjekter under Artikkel V, 1 *a (i)*. De detaljerte ordninger i forbindelse med hvert slikt assosiert medlemskap skal fastsettes av Rådet med et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater.

Artikkel XV

JURIDISK STATUSI, PRIVILEGIER OG IMMUNITET

1. Organisasjonen skal være en juridisk person.
2. Organisasjonen, dens personale og eksperter, og representantene for dens Medlemsstater, skal ha den rettshandelsevne, og skal tilstå de privilegier og den immunitet som er fastsatt i Vedlegg I.
3. Avtaler om Organisasjonens Hovedkvarter og institusjoner opprettet i henhold til Artikkel VI, skal slutes mellom Organisasjonen og de Medlemsstater som har Hovedkvarteret og institusjonene på sine territorier.

Artikkel XVI

ENDRINGER

1. Rådet kan gi anbefalinger til Medlemsstatene om endringer i denne Konvensjon og i Vedlegg I til den. Enhver Medlemsstat som ønsker å foreslå en endring, skal varsle Generaldirektøren om dette. Generaldirektøren skal informere Medlemsstatene om en eventuell endring som er varslet på denne

måten minst tre måneder før den blir drøftet i Rådet.

2. Enhver endring som anbefales av Rådet skal tre i kraft tretti dager etter at Frankrikes regjering har mottatt beskjed om godkjenning fra alle Medlemsstater. Frankrikes regjering skal varsle alle medlemsstater om datoen når en slik endring trer i kraft.
3. Rådet kan, med enstemmighet blant alle Medlemsstater, endre de andre Vedleggene til denne Konvensjon, forutsatt at slike endringer ikke er i strid med Konvensjonen. Slike endringer skal tre i kraft på en dato som skal bestemmes av Rådet ved enstemmighet blant alle Medlemsstater. Generaldirektøren skal informere alle Medlemsstater om enhver slik endring og om den dato når den vil tre i kraft.

Artikkel XVII

TVISTER

1. Enhver tvist mellom to eller flere Medlemsstater eller mellom noen av dem og Organisasjonen, med hensyn til fortolkningen eller anvendelsen av denne Konvensjon eller dens Vedlegg, og likeledes enhver tvist det

vises til i Artikkkel XXIV i Vedlegg I, som ikke blir avgjort av eller gjennom Rådet, skal på henstilling fra en hvilken som helst av partene i tvisten, bli gjenstand for voldgift.

2. Medmindre partene i tvisten bestemmer noe annet, skal voldgiftsprosedyren være i samsvar med denne Artikkkel og med tilleggsregler som skal vedtas av Rådet med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater.
3. Voldgiftsdomstolen skal bestå av tre medlemmer. Hver av partene i tvisten skal utpeke en voldgiftsmann; de første to voldgiftsmenn skal utpeke den tredje voldgiftsmannen, som skal være formann i Voldgiftsdomstolen. Tilleggsreglene det vises til i paragraf 2 skal bestemme hvilken fremgangsmåte som skal følges hvis utpekingen ikke har funnet sted innen en bestemt tid.
4. Medlemsstater eller Organisasjonen kan, når de ikke er parter i tvisten, gripe inn i saksforløpet med Voldgiftsdomstolens godkjenning dersom den mener at de har vesentlig interesse av avgjørelsen i saken.

5. Voldgiftsdomstolen skal bestemme hvor den skal ha sitt sete, og fastsette sine egne prosessregler.
6. Voldgiftsdomstolens kjennelse skal avgis av et flertall av dens medlemmer, som ikke kan avholde seg fra å stemme. Denne kjennelse skal være endelig og bindende for alle parter i tvisten, og ingen anke av kjennelsen skal tas til følge. Partene skal etterleve kjennelsen omgående. I tilfelle av en tvist med hensyn til dens forståelse eller rekkevidde, skal Voldgiftsdomstolen fortolke kjennelsen på oppfordring fra enhver part i tvisten.

Artikkel XVIII

MISLIGHOLD AV FORPLIKTELSER

Enhver Medlemsstat som ikke oppfyller sine forpliktelser i henhold til denne Konvensjon, skal opphøre å være medlem av Organisasjonen etter vedtak i Rådet, fattet av et to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater. Bestemmelsene i Artikkel XXIV skal gjelde i et slikt tilfelle.

Artikkel XIX

KONTINUITET AV RETTIGHETER OG FORPLIKTELSE

På den dato denne Konvensjon trer i kraft, skal Organisasjonen overta alle rettigheter og forpliktelser til Den europeiske romforskningsorganisasjon og til Den europeiske organisasjon for utvikling og konstruksjon av bæreraketter for romfartøyer.

Artikkel XX

UNDERTEGNING OG RATIFIKASJON

1. Denne konvensjon skal inntil 31. desember 1975 være åpen for undertegning av de Stater som er medlemmer av Den europeiske romkonferanse. Vedleggene til denne Konvensjon skal utgjøre en integrerende del av Konvensjonen.
2. Denne Konvensjon skal være gjenstand for ratifikasjon eller godkjenning. Ratifikasjons- eller godkjennelsesdokumenter skal deponeres hos Frankrikes regjering.

3. Etter ikrafttreden av denne Konvensjon og i påvente av deponeringen av ratifikasjons- eller godkjennelsesdokument, kan en Signatarstat delta på møtene i Organisasjonen, uten stemmerett.

Artikkel XXI

IKRAFTTREDEN

1. Denne Konvensjon skal tre i kraft når de følgende Stater, som er medlemmer i Den europeiske romforskningsorganisasjon eller Den europeiske organisasjon for utvikling og konstruksjon av bæreraketter for romfartøyer, har undertegnet den og har deponert sine ratifikasjons- eller godkjennelsesdokumenter hos Frankrikes regjering: Kongeriket Belgia, Kongeriket Danmark, Den franske republikk, Den tyske forbundsrepublikk, Den italienske republikk, Kongeriket Nederland, Spania, Kongeriket Sverige, Forbundsrepublikken Sveits og Det Forente Kongerike Storbritannia og Nord-Irland. For enhver Stat som ratifiserer, godkjenner eller tiltrer denne Konvensjon etter at den er trådt i kraft, skal Konvensjonen gjelde fra den dato denne Stat

deponerer sitt ratifikasjons-, godkjennelses- eller tiltredelsesdokument.

2. Konvensjonen for opprettelse av en Europeisk romforskningsorganisasjon og Konvensjonen for opprettelse av en Europeisk organisasjon for utvikling og konstruksjon av bæreraketter for romfartøyer, skal opphøre den dato denne Konvensjon trer i kraft.

Artikkel XXII

TILTREDELSE

1. Etter at denne Konvensjon har trådt i kraft, kan enhver Stat tiltre den etter vedtak i Rådet, fattet enstemmig av alle Medlemsstater.
2. En Stat som ønsker å tiltre denne Konvensjon, skal varsle Generaldirektøren, som skal informere Medlemsstatene om denne anmodning minst tre måneder før den legges frem for Rådet til avgjørelse.
3. Tiltredelsesdokumenter skal deponeres hos Frankrikes regjering.

Artikkel XXIII

VARSLING

Frankrikes regjering skal varsle alle signatar- og tiltredende stater om:

- a. deponeringsdatoen for hvert ratifikasjons-, godkjennings- eller til tredelsesdokument;
- b. datoen for ikrafttreden av denne Konvensjon og av endringer som kommer inn under Artikkel XVI, 2;
- c. en Medlemsstats oppsigelse av denne Konvensjon.

Artikkel XXIV

OPPSIGELSE

1. Etter at denne Konvensjon har vært i kraft i seks år, kan enhver Medlemsstat si opp avtalen ved å varsle Frankrikes regjering, som skal varsle de andre Medlemsstatene og Generaldirektøren. Oppsigelsen skal gjelde fra slutten av det finansår som følger det år Frankrikes regjering ble varslet om oppsigelsen. Etter at oppsigelsen er gjort gjeldende, skal vedkommende Stat fortsatt

være bundet til å dekke sin skyldige del av utgiftene under de allerede godkjente kontrakter som gjaldt både for budsjettene som den bidro til det året Frankrikes regjering ble varslet om oppsigelsen, og under tidligere budsjetter.

2. En Medlemsstat som sier opp Konvensjonen, skal holde Organisasjonen skadesløs for ethvert tap av eiendom på Statens territorium, medmindre det kan slutes en spesiell avtale med Organisasjonen om Organisasjonens fortsatte bruk av denne eiendom eller fortsettelse av visse av Organisasjonens aktiviteter på nevnte Stats territorium. Enhver slik særavtale av denne type skal spesielt fastsette i hvilken grad og på hvilke betingelser bestemmelsene i denne Konvensjon skal fortsette å gjelde, for den fortsatte bruk av denne eiendom og fortsettelsen av disse aktiviteter etter at oppsigelsen er trådt i kraft.
3. En medlemsstat som sier opp Konvensjonen, og Organisasjonen, skal i fellesskap fastsette eventuelle tilleggsforpliktelser som skal bæres av nevnte Stat.

4. Den Stat det gjelder, skal beholde de rettigheter den har fått frem til den dato da oppsigelsen trer i kraft.

Artikkel XXV

OPPLØSNING

1. Organisasjonen skal oppløses dersom antallet Medlemsstater blir mindre enn fem. Den kan oppløses når som helst ved avtale mellom Medlemsstatene.
2. I tilfelle av oppløsning skal Rådet utnevne en likvidasjonsmyndighet, som vil forhandle med de Stater på hvis territorium organisasjonens Hovedkvarter og institusjonene på den tid befinner seg. Organisasjonens rettsevne skal bestå for likvidasjonsformål.
3. Eventuelt overskudd skal fordeles mellom de Stater som er medlemmer av Organisasjonen på den tid da oppløsningen finner sted, i forhold til de bidrag de faktisk har gitt fra de datoer da de ble parter i denne Konvensjon. I tilfelle av underskudd skal dette dekkes av de samme Stater i forhold til deres bidrag slik de anslås for det finansår som da løper.

Artikkel XXVI

REGISTRERING

Når denne Konvensjon trer i kraft, skal Frankrikes regjering registrere den hos FNs Sekretariat i henhold til Artikkel 102 i De forente nasjoners pakt.

VEDLEGG I

RETTIGHETER OG IMMUNITET

Artikkel I

Organisasjonen skal være en juridisk person. Den skal spesielt ha rett til å inngå kontrakter, til å anskaffe og avhende fast eiendom og løsøre, og til å være part i rettslige prosesser.

Artikkel II

Uten å komme i konflikt med Artiklene XXII og XXIII skal Organisasjonens bygninger og lokaler være ukrenkelige.

Artikkel III

Organisasjonens arkiver skal være ukrenkelige.

Artikkel IV

1. Organisasjonen skal ha immunitet mot rettshåndhevelse og rettsfullbyrdelse, unntatt:

- a.* i den utstrekning den etter vedtak i Rådet uttrykkelig har gitt avkall på slik immunitet i en bestemt sak; Rådet er forpliktet til å gi avkall på denne immunitet i alle saker hvor påberopelse av den ville hindre rettens gang og hvor den kan gis avkall på uten at Organisasjonen blir skadelidende;
 - b.* i forbindelse med et sivil søksmål fra tredjemann for skade som følge av en ulykke forårsaket av et motorkjøretøy som tilhører eller anvendes på vegne av Organisasjonen, eller i forbindelse med en trafikkforseelse hvor et slikt kjøretøy er innblandet;
 - c.* i forbindelse med iverksettelse av en voldgiftsavgjørelse avgitt i henhold til Artikkel XXV eller Artikkel XXVI;
 - d.* i tilfelle av beslagleggelse, i henhold til en avgjørelse tatt av de rettslige myndigheter, av lønninger og gasje som Organisasjonen skylder et medlem av personalet.
- 2. Organisasjonens eiendommer og aktiva, hvor enn de befinner seg, skal være immune mot enhver form for rekvisisjon, konfiskering, ekspropriasjon og beslagleggelse. De skal også

være immune mot enhver form for administrative eller provisoriske rettslige tvangsmidler, unntatt i den utstrekning det måtte være midlertidig nødvendig for å hindre og å etterforske ulykker hvor motorkjøretøyer som tilhører eller anvendes på vegne av Organisasjonen er innblandet.

Artikkel V

1. Innenfor sitt offisielle aktivitetsområde skal Organisasjonen, dens eiendom og inntekter være fritatt for direkte beskatning.
2. Når det av eller på vegne av Organisasjonen foretas innkjøp eller anvendes tjenester som er av anselig verdi og strengt nødvendige for utføring av Organisasjonens offisielle virksomhet, og når prisen på slike innkjøp eller tjenester inkluderer skatter eller avgifter, skal Medlemsstatene så vidt mulig ta de nødvendige skritt for å gi fritak fra nevnte skatter eller avgifter eller sørge for at de blir refundert.

Artikkel VI

Varer som importeres eller eksporteres av Organisasjonen eller på dennes vegne, og som er strengt nødvendige for utførelsen av Organisasjonens offisielle virksomhet, skal være fritatt for alle import- og eksportavgifter og -skatter og fra alle import- og eksportforbud og -restriksjoner.

Artikkel VII

1. Forsåvidt angår Artiklene V og VI skal Organisasjonens offisielle virksomhet omfatte den administrative virksomhet, herunder dens aktiviteter i forbindelse med trygdeordningen, og virksomhet innen vitenskapelig og anvendt romforskning og romteknologi i overensstemmelse med Organisasjonens formål slik dette er definert i Konvensjonen.
2. I hvilken grad andre anvendelser av slik forskning og teknologi og aktivitet som blir utført i henhold til Artiklene V, 2 og IX i Konvensjonen kan betraktes som en del av Organisasjonens offisielle virksomhet, skal i hvert tilfelle avgjøres av Rådet etter konsul-

tasjon med de kompetente myndigheter i de berørte Medlemsstater.

3. Bestemmelsene i Artiklene V og VI skal ikke gjelde for skatter og avgifter som ikke er annet enn utgifter til tjenester fra offentlige etater.

Artikkel VIII

Intet fritak skal gis i henhold til Artiklene V eller VI i forbindelse med varer som er kjøpt eller importert, eller tjenester som er ytt, til personlig fordel for Organisasjonens personale.

Artikkel IX

1. Varer som er anskaffet i henhold til Artikkel V eller importert i henhold til Artikkel VI, kan ikke selges eller gis bort unntatt i samsvar med vilkår fastsatt av de Medlemsstater som har gitt fritak.
2. Overføring av varer og tjenester mellom Hovedkvarteret og Organisasjonens institusjoner, og mellom dens ulike institusjoner, eller, overføring med det formål å gjennomføre et av Organisasjonens programmer, mellom disse og en nasjonal

institusjon i en Medlemsstat, skal skje uten omkostninger eller restriksjoner av noe slag; om nødvendig skal Medlemsstatene ta alle egnede skritt for å gi fritak fra eller refusjon av slike omkostninger eller for å oppheve slike restriksjoner.

Artikkel X

Distribusjon av publikasjoner og annet informasjonsmateriale som sendes av eller til Organisasjonen skal ikke på noen måte begrenses.

Artikkel XI

Organisasjonen kan motta og beholde alle former for fond, valuta, kontanter eller verdipapirer; den kan avhende dem fritt til ethvert formål som kommer inn under Konvensjonen og ha konti i enhver valuta som er påkrevd for å oppfylle Organisasjonens forpliktelser.

Artikkel XII

1. For offisielle meddelelser og forsendelse av alle dokumenter skal Organisasjonen ikke gis en mindre fordelaktig behandling enn den som

hver Medlemsstat gir andre internasjonale organisasjoner.

2. Det skal ikke øves sensur av Organisasjonens offisielle meddelelser gjennom noen form for kommunikasjon.

Artikkel XIII

Medlemsstatene skal gjennomføre alle nødvendige tiltak for å lette innreise til, opphold på, eller avreise fra sine territorier for Organisasjonens personale.

Artikkel XIV

1. Representanter for Medlemsstatene skal under utøvelse av sine funksjoner og under reiser til og fra møtestedet, ha følgende rettigheter og immunitet:
 - a. immunitet mot arrest og forvaring, og mot beslagleggelse av sin personlige bagasje;
 - b. immunitet mot rettsforfølgning, også etter at oppdraget er utført, med hensyn til handlinger, herunder talte og skrevne ord, de foretar under utførelsen av sine

funksjoner; denne immunitet skal imidlertid ikke gjelde i tilfelle av en motortrafikkforseelse begått av en representant for en Medlemsstat, og heller ikke i tilfelle av skade forårsaket av et motorkjøretøy som tilhører eller kjøres av vedkommende;

- c.* ukrenkelighet for alle sine offisielle papirer og dokumenter;
- d.* rett til å bruke koder og å motta dokumenter eller korrespondanse med spesiell kurér eller i forseglet forsendelse;
- e.* fritak for seg og sin ektefelle fra alle tiltak som begrenser innreise, og fra registreringsformaliteter for utlendinger;
- f.* samme tilbud når det gjelder valuta og vekslingskontroll som gis representanter for fremmede regjeringer på midlertidige offisielle oppdrag;
- g.* samme tollbehandling med hensyn til personlig bagasje som gis til diplomatiske utsendinger.

2. Privilegier og immunitet gis ikke til representanter for Medlemsstatene for personlig fordel, men for å sikre fullstendig uavhengighet i utførelsen av deres funksjoner i forbindelse med Organisasjonen. Som en følge av dette har en Medlemsstat plikt til å gi avkall på immunitet for en representant overalt hvor påberopelsen av immunitet ville hindre rettens gang og hvor den kan gis avkall på uten å skade det formål immuniteten ble gitt for.

Artikkel XV

I tillegg til de rettigheter og den immunitet som er fastsatt i Artikkel XVI, skal Generaldirektøren i Organisasjonen og, når denne posten ikke er besatt, den person som er utpekt til å handle i hans sted, ha de rettigheter og den immunitet som tilkommer diplomatiske utsendinger av tilsvarende rang.

Artikkel XVI

Medlemmer av personalet i Organisasjonen:

- a. skal selv etter at de har forlatt Organisasjonens tjeneste, ha immunitet mot rettsforfølgelse med hensyn til handlinger, herunder skrevne

og talte ord, foretatt av dem i utførelsen av deres funksjoner; denne immunitet skal imidlertid ikke gjelde i tilfelle av motortrafikkforseelser begått av et medlem av personalet i Organisasjonen, og heller ikke i tilfelle av skade forårsaket av et motorkjøretøy som tilhører eller blir kjørt av vedkommende;

- b.* skal være fritatt for alle forpliktelser med hensyn til militærtjeneste;
- c.* skal ha ukrenkelighet for alle sine offisielle papirer og dokumenter;
- d.* skal nyte samme adgang til fritakelse fra alle tiltak som begrenser innreise og bestemmer registrering av utlendinger som vanligvis gis til medlemmer av personalet i internasjonale organisasjoner. Familiemedlemmer som utgjør en del av deres husstand skal ha samme adgang;
- e.* skal ha samme rettigheter med hensyn til valutabestemmelser som vanligvis gis til medlemmer av personalet i internasjonale organisasjoner;
- f.* skal under internasjonale kriser ha samme adgang til hjemreise som diplomatiske

utsendinger, og familiemedlemmer som utgjør en del av deres husstand skal ha samme adgang;

- g. skal ha rett til å importere sine møbler og personlige effekter tollfritt når de tiltrer stillingen i den Medlemsstat det gjelder, og rett til å utføre sine møbler og personlige effekter tollfritt ved avslutningen av sin funksjon i samme Medlemsstat, i begge tilfeller på de vilkår som anses nødvendige av den Medlemsstat på hvis territorium rettigheten blir benyttet.

Artikkel XVII

Andre eksperter enn de medlemmer av personalet som det refereres til i Artikkel XVI skal under utførelsen av sine funksjoner i forbindelse med Organisasjonen eller under gjennomføring av oppdrag for Organisasjonen, ha følgende rettigheter og immunitet, i den grad disse er nødvendige for utføring av deres funksjoner, også under reiser som foretas i tjenesten og i løpet av slike oppdrag:

- a. immunitet fra rettshåndhevelse med hensyn til handlinger, også skrevne og talte ord, foretatt

under utførelsen av deres funksjoner, unntagen i tilfelle av en motortrafikkforseelse begått av en ekspert, eller i tilfelle av skade forårsaket av et motorkjøretøy som tilhører eller blir kjørt av vedkommende; eksperter skal fortsatt ha slik immunitet når de ikke lenger er ansatt av Organisasjonen;

- b. ukrenkelighet for alle sine offisielle papirer og dokumenter;
- c. samme rettigheter med hensyn til monetære og vekslingsbestemmelser og med hensyn til sin personlige bagasje som gis til offisielle representanter for utenlandske regjeringer på midlertidig offisielle oppdrag.

Artikkel XVIII

1. På de vilkår og etter den fremgangsmåte som er fastsatt av Rådet, skal Generaldirektøren og Organisasjonens personale, til fordel for Organisasjonen, være skattepliktig for lønn og gasje som oppbæres fra den. Nevnte lønninger og gasjer skal være fritatt for nasjonal inntektsbeskatning; men Medlemsstatene skal beholde retten til å ta disse lønningene og gasjene med i beregningen når

de vurderer hvor stor skatt som skal kreves på inntekter fra andre kilder.

2. Bestemmelsene i paragraf 1 skal ikke gjelde livrenter og pensjoner som betales av Organisasjonen til dens tidligere Generaldirektører og personale.

Artikkel XIX

Artiklene XVI og XVIII skal gjelde alle kategorier personale som omfattes av Personalreglene i Organisasjonen. Rådet skal avgjøre hvilke ekspertkategorier Artikkel XVII skal gjelde for. Navn, titler og adresser på personale og eksperter som det refereres til i denne Artikkel skal meddeles fra tid til annen til Medlemsstatene.

Artikkel XX

I det tilfelle at den oppretter sin egen trygdeplan, skal Organisasjonen, dens Generaldirektør og personale være fritatt for ethvert tvungent bidrag til nasjonale trygdeorganer, under forbehold av avtaler som er inngått med Medlemsstatene i samsvar med Artikkel XXVIII.

Artikkel XXI

1. De rettigheter og den immunitet som er fastsatt i dette Vedlegg er ikke gitt til Generaldirektøren, personalet og ekspertene i Organisasjonen for deres personlige fordel. De er fastsatt ene og alene for å sørge for at Organisasjonen fungerer uhindret under alle omstendigheter, og for at de personer som er blitt tildelt dem skal ha full uavhengighet.
2. Generaldirektøren har plikt til å gi avkall på enhver aktuell immunitet i alle tilfelle hvor påberopelse av denne ville hindre rettens gang og hvor den kan gis avkall på uten å skade Organisasjonens interesser. I Generaldirektørens tilfelle er Rådet kompetent til å gi avkall på slik immunitet.

Artikkel XXII

1. Organisasjonen skal til enhver tid samarbeide med de kompetente myndigheter i Medlemsstatene for å lette den behørig administrasjon av lov og rett, for å sørge for at politivedtekter og regler for behandling av sprengstoff og brannfarlig materiale, offentlig helse, arbeidstilsyn eller annen lignende

nasjonal lovgivning blir fulgt, og for å forhindre eventuelt misbruk av rettigheter, immunitet og andre lettelser som er fastsatt i dette Vedlegg.

2. Prosedyren for det samarbeid det vises til i paragraf 1 kan fastsettes i tilleggsavtalene det refereres til i Artikkel XXVIII.

Artikkel XXIII

Hver Medlemsstat skal ha rett til å sette i verk alle mulige sikringstiltak for sin egen sikkerhet.

Artikkel XXIV

Ingen Medlemsstat skal være forpliktet til å tilstå de rettigheter og den immunitet det henvises til i Artiklene XIV, XV, XVI *b*, *e* og *g* og XVII *c*, til sine egne borgere eller personer som når de begynner sitt arbeid i vedkommende Medlemsstat, har fast bopel der.

Artikkel XXV

1. Når Organisasjonen inngår skriftlige kontrakter bortsett fra dem som inngås i samsvar med Personalreglene, skal den sørge

for voldgift. Voldgiftsklausulen eller den spesielle voldgiftsavtalen som er inngått med dette for øye, skal angi den lov som kommer til anvendelse og det land hvor voldgiftsmennene befinner seg. Voldgiftsprosedyren skal være som i vedkommende land.

2. Håndheving av voldgiftskjennelsen skal være underlagt de bestemmelser som gjelder i den Stat på hvis territorium kjennelsen skal settes i verk.

Artikkel XXVI

Enhver Medlemsstat kan legge frem for den internasjonale Voldgiftsdomstol som det henvises til i Artikkel XVII i Konvensjonen, enhver tvist:

- a. som springer ut av skade forårsaket av Organisasjonen;
- b. som angår annet ikke-kontraktfestet ansvar som Organisasjonen har;
- c. som angår Generaldirektøren, et medlem av personalet eller en ekspert i Organisasjonen, når den person det gjelder kan kreve immunitet mot rettsforfølgelse i henhold til Artiklene XV, XVI a eller XVII a, hvis denne immunitet ikke

gis avkall på i henhold til Artikkel XXI. I slike tvister der kravet om immunitet mot rettsforfølgelse oppstår i henhold til Artiklene XVI *a* eller XVII *a*, skal Organisasjonens ansvar i slik voldgift erstattes med det ansvar som innehas av de personer det refereres til i nevnte Artikler.

Artikkel XXVII

Organisasjonen skal ta behørige forholdsregler for tilfredsstillende bileggelse av tvister som oppstår mellom Organisasjonen og Generaldirektøren, medlemmer av personalet eller eksperter med hensyn til deres tjenestevilkår.

Artikkel XXVIII

Organisasjonen kan, etter vedtak i Rådet, inngå supplerende avtaler med en eller flere Medlemsstater for å la bestemmelsene i dette Vedlegg få virkning i forhold til vedkommende Stat eller Stater, samt enes om andre ordninger for å sikre at Organisasjonen fungerer effektivt og for å beskytte dens interesser.

VEDLEGG II

FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikkel I

1. Organisasjonens forretningsår skal løpe fra 1. januar til den 31. i den etterfølgende desember måned.
2. Generaldirektøren skal ikke senere enn 1. september hvert år, legge frem for Medlemsstatene:
 - a. utkast til hovedbudsjett;
 - b. utkast til programbudsjetter.
3. Hovedbudsjettet skal omfatte:
 - a. en utgiftsdel, som viser de budsjetterte utgifter i forbindelse med de aktiviteter det henvises til i Artikkel V, 1 a (i), (iii) og (iv) i Konvensjonen, innbefattet de faste fellesutgifter, så vel som de ikke faste fellesutgifter og tilleggsutgifter som vedrører de program som omtales i Artikkel V, 1 a (ii) og V, 1 b i Konvensjonen; de faste

og ikke-faste fellesutgifter og tilleggsutgiftene skal fastsettes i Finansreglementet; budsjettoverslagene skal oppdeles etter aktivitetstype og ved generelle avsnitt;

b. en inntektsdel, som viser:

i. bidragene fra alle Medlemsstater til utgifter i forbindelse med aktivitetene som omtales i Artikkelen V, 1 *a* (*i*), (*iii*) og (*iv*) i Konvensjonen, innbefattet de faste fellesutgiftene;

ii. bidragene fra deltakerstater til de ikke-faste fellesutgiftene og tilleggsutgiftene som i henhold til Finansreglementet er avsatt til de programmer som omtales i Artikkelen V, 1 *a* (*ii*) og V, 1 *b* i Konvensjonen;

iii. andre inntekter.

4. Hvert programbudsjett skal omfatte:

a. en utgiftsdel, som viser:

i. de anslåtte direkte utgifter i forbindelse med programmet, oppdelt i generelle avsnitt som fastlagt i Finansreglementet;

- ii.* de budsjetterte ikke-faste fellesutgiftene og tilleggsutgiftene som er avsatt til programmet;
 - b.* en inntektsdel, som viser:
 - i.* bidragene fra deltakerstater til de direkte utgifter som omtalt i punkt *a* (*i*);
 - ii.* andre inntekter;
 - iii.* til underretning, bidragene fra deltakerstater til de ikke-faste fellesutgiftene og tilleggsutgiftene som omtales i punkt *a* (*ii*), som fastsett i hovedbudsjettet.
5. Rådets godkjenning av hovedbudsjettet og av hvert programbudsjett skal finne sted før begynnelsen av hvert forretningsår.
6. Hovedbudsjettet og programbudsjettenes skal utarbeides og fullføres i samsvar med Finansreglementet.

Artikkel II

1. Hvis omstendighetene krever det, kan Rådet be Generaldirektøren legge frem et revidert budsjett.

2. Ingen avgjørelse om tilleggsutgifter skal betraktes som godkjent før Rådet har godkjent Generaldirektørens overslag over de tilleggsutgifter det gjelder.

Artikkel III

1. Generaldirektøren skal, hvis Rådet ber om det, ta med i hovedbudsjettet eller i det programbudsjett det gjelder, de anslåtte utgifter for de følgende år.
2. I forbindelse med vedtakelse av Organisasjonens årlige budsjetter skal Rådet vurdere kostnadsrammene og foreta de nødvendige justeringer på bakgrunn av variasjoner i prisnivå og eventuelle uforutsette endringer under gjennomføringen av programmene.

Artikkel IV

1. De godkjente utgifter til aktiviteter som kommer inn under Artikkel V i Konvensjonen skal dekkes gjennom bidrag som fastsettes i samsvar med Artikkel XIII i Konvensjonen.

2. Når en Stat tiltrer Konvensjonen i samsvar med Artikkel XXII i denne, skal bidragene fra de andre Medlemsstatene revurderes. En ny skala, som skal gjelde fra en dato som bestemmes av Rådet, skal opprettes på grunnlag av de nasjonale inntektsstatistikker for de årene som er brukt ved beregningen av den eksisterende skala. Der det er rimelig, vil det bli gitt refusjon for å sikre at bidragene som betales av alle Medlemsstater for inneværende år er i samsvar med Rådets vedtak.
3. *a.* Fremgangsmåten ved betaling av bidrag, som skal sikre at Organisasjonen blir behørig finansiert, skal fastsettes i Finansreglementet.
- b.* Generaldirektøren skal varsle Medlemsstatene om størrelsen på deres bidrag og om de datoer når betaling skal skje.

Artikkel V

1. Organisasjonens budsjett skal uttrykkes i ECU slik denne for tiden defineres av vedkommende organer i Den europeiske union, og senere i den europeiske

betalingsenheten som måtte erstatte den, så snart denne innføres av disse organene.

2. Hver Medlemsstat skal betale sitt bidrag i ECU og i den senere erstatning for ECU som nevnt i nr. 1 ovenfor.

Artikkel VI

1. Generaldirektøren skal holde nøye regnskap med alle inntekter og utgifter. Ved slutten av hvert forretningsår skal Generaldirektøren i samsvar med Finansreglementet utarbeide egne årsregnskap for hvert program som kommer inn under Artikkel V i Konvensjonen.
2. Budsjettregnskap, budsjettet og den finansielle administrasjon og eventuelle andre tiltak med finansielle implikasjoner skal gjennomgås av en Revisjonskommisjon. Rådet skal med to-tredjedels flertall av alle Medlemsstater utpeke de Medlemsstater som, på omgang og på likeverdig basis, skal bli bedt om å nominere, helst blant sine egne overordnede tjenestemenn, revisorer som kan være med i denne Kommisjon. Det skal med samme flertall, nominere en Kommisjonsformann

blant revisorene for en periode som ikke overskrider tre år.

3. Hensikten med revisjonen, som skal bygge på skriftlige kilder og om nødvendig foretas på stedet, skal være å verifisere at utgiftene er i samsvar med budsjettoverslagene, og at bøkene er ført lovlig og korrekt. Kommisjonen skal også uttale seg om den økonomiske administrasjon av Organisasjonens finansielle ressurser. Ved slutten av hvert forretningsår skal Kommisjonen utarbeide en rapport som skal vedtas av et flertall av medlemmene og siden oversendes Rådet.
4. Revisjonskommisjonen skal utføre eventuelle andre funksjoner som er fastsatt i Finansreglementet.
5. Generaldirektøren skal gi revisorene den informasjon og hjelp de måtte trenge for å utføre sine plikter.

VEDLEGG III

FRIVILLIGE PROGRAM UNDER ARTIKKEL V, 1 b I KONVENSJONEN

Artikkel I

1. Hvis et forslag om gjennomføring av et frivillig program som kommer inn under Artikkel V, 1 b i Konvensjonen blir fremsatt, skal Formannen i Rådet oversende det til alle Medlemsstater for gjennomgåelse.
2. Når Rådet i samsvar med Artikkel XI, 5 c (i) i Konvensjonen har godtatt at et frivillig program blir gjennomført innen rammene for Organisasjonen, skal enhver Medlemsstat som ikke har til hensikt å delta i programmet, innen tre måneder formelt erklære at den ikke er interessert i å delta i nevnte program; deltakerstatene skal utarbeide en Deklarasjon som i henhold til Artikkel III, 1 skal angi deres forpliktelser med hensyn til:
 - a. fasene i programmet;

- b.* vilkårene programmet skal utføres under, blant annet tidsplanen, den bebudede finanspakken og underpakker i forbindelse med programfasene, og eventuelle andre tiltak for administrasjon og gjennomføring av programmet;
 - c.* størrelsen på bidragene, fastsatt i henhold til Artikkel XIII, 2 i Konvensjonen;
 - d.* varigheten av og størrelsen på den første, bindende finansielle forpliktelse.
- 3. Deklarasjonen skal oversendes Rådet til underretting, sammen med forslag til regler for gjennomføringen som skal forelegges Rådet for godkjenning.
- 4. Dersom en deltakerstat ikke er i stand til å godta de bestemmelser som er gjort i Deklarasjonen og i gjennomføringsreglene innen den tidsfrist som er fastsatt i Deklarasjonen, skal nevnte Stat opphøre å være deltakerstat. Andre Medlemsstater kan senere bli deltakerstater ved å godta disse bestemmelsene i henhold til vilkår som skal fastsettes sammen med deltakerstatene.

Artikkel II

1. Programmet skal utføres i overensstemmelse med bestemmelsene i Konvensjonen og, medmindre noe annet er stipulert i dette Vedlegg eller i gjennomføringsreglene, i samsvar med de regler og prosedyrer som gjelder for Organisasjonen. Avgjørelser i Rådet skal tas i samsvar med dette Vedlegg og gjennomføringsreglene. Dersom det ikke foreligger bestemte regler i dette Vedlegg eller i gjennomføringsreglene, skal reglene for avstemning som er fastsatt i Konvensjonen eller Rådets forretningsorden gjelde.
2. Vedtak om å begynne en ny fase skal fattes av et to-tredjedels flertall av alle deltakerstater, forutsatt at dette flertall representerer minst to-tredjedeler av bidragene til programmet. Dersom vedtaket om å begynne en ny fase ikke kan fattes, skal de deltakerstater som likevel ønsker å fortsette med programmet, rådføre seg med hverandre og fastsette ordninger for slik fortsettelse. De skal deretter rapportere til Rådet, som skal ta de forholdsregler som måtte være påkrevd.

Artikkel III

1. Dersom programmet omfatter en prosjektdefineringsfase, skal deltakerstatene ved slutten av denne fasen anslå utgiftene til programmet på nytt. Dersom det nye overslaget viser at det foreligger en kostnadsoverskridelse på mer enn 20% av den bebudede finanspakken som omtales i Artikkel 1, kan enhver deltakerstat trekke seg fra programmet. De deltakerstater som likevel ønsker å fortsette med programmet, skal konsultere hverandre og fastsette ordninger for en slik fortsettelse. De skal deretter rapportere til Rådet, som skal ta de forholdsregler som måtte være påkrevd.
2. Under hver fase, som definert i Deklarasjonen, skal Rådet med to-tredjedels flertall av alle deltakerstatene, vedta årlige budsjetter innenfor vedkommende finanspakke eller underpakke.
3. Rådet skal fastsette en prosedyre som gjør at finanspakken eller underpakkene kan revideres i tilfelle av endringer i prisnivået.
4. Når finanspakken eller en underpakke må revideres av andre årsaker enn dem som

omtales i paragraf 1 og 3, skal deltakerstatene anvende følgende prosedyre:

- a.* Ingen deltakerstat skal ha rett til å trekke seg fra programmet medmindre den samlede kostnadsoverskridelse er større enn 20% av den første finanspakken, eller av den reviderte pakken som definert i henhold til prosedyren som ble fastsatt i paragraf 1.
- b.* Dersom den samlede kostnadsoverskridelse er større enn 20% av den aktuelle finanspakke, kan enhver deltakerstat trekke seg fra programmet. De Statene som likevel ønsker å fortsette med programmet, skal konsultere hverandre, fastsette ordninger for en slik fortsettelse og deretter rapportere til Rådet, som skal ta de forholdsregler som måtte være påkrevd.

Artikkel IV

Organisasjonen skal på vegne av deltakerstatene være eier av satellitter, romsystemer og andre gjenstander som er fremstilt under programmet, så vel som alle hjelpemidler og alt utstyr som er anskaffet til gjennomføringen av programmet.

Eventuell overføring av eiendomsrett skal avgjøres av Rådet.

Artikkel V

1. En Medlemsstats oppsigelse av Konvensjonen skal innebære at nevnte Medlemsstat trekker seg fra alle programmer den er med i. Artikkel XXIV i Konvensjonen skal gjelde for de rettigheter og forpliktelser som springer ut av disse programmene.
2. Opphør under Artikkel II, 2 og tilbaketrekninger under Artikkel III, 1 og III, 4 *b* skal tre i kraft på den dato Rådet mottar den informasjon det henvises til i disse Artikler.
3. En deltakerstat som bestemmer seg for ikke å fortsette med et program under Artikkel II, 2, eller trekker seg fra et program under Artikkel III, 1 og III, 4 *b*, skal beholde de rettigheter som deltakerstatene har fått frem til den dag da vedkommende Stats tilbaketrekning blir effektiv. Deretter skal ingen annen rettighet eller forpliktelse oppstå av den gjenstående del av programmet som nevnte Stat ikke lenger deltar i. Den skal fortsatt være bundet til å

finansiere sin del av de betalingsforpliktelser som tilsvarer godkjent kontraktshjemmel under budsjettet for inneværende eller tidligere forretningsår i forbindelse med den programfase som er i ferd med å gjennomføres. Imidlertid kan deltakerstatene enstemmig vedta i Deklarasjonen at en Stat som bestemmer seg for ikke å fortsette med, eller trekker seg fra, et program, skal være forpliktet til å finansiere sin fulle del av den første pakken eller underpakkene i programmet.

Artikkel VI

1. Deltakerstatene kan bestemme seg for å avbryte et program med to-tredjedels flertall av alle deltakerstater som representerer minst to-tredjedeler av bidragene til programmet.
2. Organisasjonen skal varsle deltakerstatene om fullføringen av programmet i samsvar med gjennomføringsreglene; disse gjennomføringsreglene skal ikke lenger gjelde når slikt varsel er mottatt.

VEDLEGG IV

INTERNASJONALISERING AV NASJONALE PROGRAMMER

Artikkel I

Hovedformålet med internasjonaliseringen av nasjonale programmer skal være at hver Medlemsstat skal gjøre de nye sivile romprosjekter som den har tenkt å gjennomføre, enten alene eller i samarbeid med en annen Medlemsstat, tilgjengelige for deltakelse fra andre Medlemsstater, innenfor Organisasjonenes rammer. Med dette mål for øyet:

- a. skal hver Medlemsstat gi beskjed til Generaldirektøren i Organisasjonen om ethvert slikt prosjekt før fase B i prosjektet (prosjektdefineringsfasen) begynner;
- b. skal tidsplan for, og innhold i, forslag om deltakelse i et prosjekt fastsettes slik at det er mulig for andre Medlemsstater å påta seg en betydelig del av det arbeid som er involvert; det skal på et tidlig tidspunkt antydes overfor Organisasjonen om det er grunner for at dette

ikke lar seg gjennomføre, og eventuelle vilkår som den initiativtakende Medlemsstat måtte ønske å sette for tildelingen av arbeid til andre Medlemsstater;

- c. skal den initiativtakende Medlemsstat forklare de ordninger den foreslår for den tekniske administrasjon av prosjektet og antyde grunnen for disse;
- d. skal den initiativtakende Medlemsstat gjøre sitt ytterste for å ta hensyn til alle rimelige reaksjoner, forutsatt at det oppnås enighet, innenfor det tidsskjema som fastsettes i prosjektvedtakene, om kostnadsnivået og om hvordan kostnader og arbeid skal fordeles; siden skal nevnte Stat fremlegge et formelt forslag under Vedlegg III hvor prosjektet skal utføres i henhold til vilkårene i nevnte Vedlegg;
- e. skal utførelsen av et prosjekt innen Organisasjonens rammer ikke utelukkes bare fordi nevnte prosjekt ikke har tiltrukket seg deltakelse fra andre Medlemsstater i den størrelsesorden som opprinnelig ble foreslått av den initiativtakende Medlemsstat.

Artikkel II

Medlemsstatene skal gjøre sitt ytterste for å sørge for at de bilaterale og multilaterale romprosjekter de påtar seg sammen med ikke-medlemsstater, ikke skader Organisasjonens vitenskapelige, økonomiske eller industrielle målsetting. Spesielt skal de:

- a.* informere Organisasjonen om slike prosjekter, for så vidt som de finner at dette ikke vil være til skade for prosjektene;
- b.* diskutere med de andre Medlemsstatene prosjekter som det er blitt informert om på nevnte måte, med det for øyet å skape muligheter for større deltakelse. Dersom det viser seg at større deltakelse er innen rekkevidde, skal de prosedyrer som er fastlagt i Artikkel I, *b* til *e* gjelde.

VEDLEGG V

INDUSTRIPOLITIKK

Artikkel I

1. Ved gjennomføringen av den industripolitikk det henvises til i Artikkel VII i Konvensjonen, skal Generaldirektøren handle i overensstemmelse med bestemmelsene i dette Vedlegg og med Rådets direktiver.
2. Rådet skal stadig gjennomgå industripotensialet og industristrukturen i forbindelse med Organisasjonens aktiviteter, og spesielt:
 - a. den generelle industristruktur og industrielle grupperinger;
 - b. hvilken grad av spesialisering som er ønskelig i industrien og metoder for å oppnå slik spesialisering;
 - c. koordineringen av den aktuelle nasjonale industripolitikk;

- d.* samspill med enhver aktuell nasjonal industripolitikk i andre internasjonale fora;
- e.* forholdet mellom industriens produksjonskapasitet og potensielle markeder;
- f.* organisering av kontakter i industrien, for å muliggjøre overvåking og, hvor det er hensiktsmessig, tilpassing av Organisasjonens industripolitikk.

Artikkel II

1. Ved all plassering av kontrakter skal Organisasjonen gi fortrinnsrett til industrien og organisasjonene i Medlemsstatene. Men innenfor hvert av de frivillige programmene som kommer inn under Artikkel V, 1 *b* i Konvensjonen, skal spesiell fortrinnsrett gis til industrien og organisasjonene i deltakerstatene.
2. Rådet skal avgjøre om og i hvilken grad Organisasjonen kan avvike fra ovenstående preferanseklauseul.

3. Spørsmålet om en virksomhet skal regnes for å tilhøre en av Medlemsstatene skal avgjøres på bakgrunn av følgende kriterier: beliggenheten av virksomhetens registrerte kontor, beslutningsorganer og forskningssentra, og det sted hvor arbeidet skal utføres fra. I tvilstilfeller skal Rådet avgjøre om en virksomhet skal regnes for å tilhøre en av Medlemsstatene eller ikke.

Artikkel III

1. Generaldirektøren skal på et tidlig stadium i kontraktforberedelsene, og før anbudsinnbydelser er sendt ut, få Rådets godkjenning av sitt forslag til den anskaffelsespolitikk som bør følges for enhver kontrakt som enten:
 - a. har en anslått verdi som overskrider en grense som skal defineres i reglene for industripolitikk og som vil avhenge av arbeidets natur; eller
 - b. etter Generaldirektørens mening ikke er tilfredsstillende dekket av reglene for industripolitikk eller av supplerende retningslinjer som er gitt av Rådet, eller

som kan føre til en konflikt med nevnte regler eller retningslinjer.

2. De videre retningslinjer som omtales i paragraf I *b*, skal fra tid til annen fastsettes av Rådet hvis det mener at disse vil være til hjelp for å skille ut de områder hvor forhåndsfremleggelse etter paragraf 1 er nødvendig.
3. Organisasjonens kontrakter skal tildeles direkte av Generaldirektøren uten ny fremleggelse for Rådet unntatt i følgende tilfeller:
 - a. når en evaluering av de tilbud som er innkommet antyder en anbefaling av valg av leverandør som ville være i strid, enten med forhåndsinstruksen gitt av Rådet i henhold til vilkårene i paragraf 1, eller med mulige generelle retningslinjer for industripolitikk som er vedtatt som en følge av Rådets undersøkelser under Artikkel I, 2; Generaldirektøren skal da fremlegge saken for Rådet til avgjørelse, med en forklaring på hvorfor han mener at en fravikelse er nødvendig, og også med en antydning om hvorvidt en annen avgjørelse i Rådet ville

i beregningen av denne samlede koeffisient for industrielle returkontrakter, ikke tas hensyn til kontrakter som er tildelt, eller bidrag gitt av, Medlemsstater i forbindelse med et program som er blitt påbegynt:

- a.* i henhold til Artikkel VIII i Konvensjonen for opprettelse av en europeisk romforskningsorganisasjon, forutsatt at den aktuelle Avtalen inneholder bestemmelser om dette eller at alle deltakerstater siden vedtar det enstemmig,
 - b.* i henhold til Artikkel V, 1 *b* i denne Konvensjon, forutsatt at alle de opprinnelige deltakerstater er enige.
2. Ved beregningen av returkoeffisienten skal vektfaktorer anvendes på verdien av kontraktene, basert på den teknologiske interesse de har. Disse vektfaktorene skal fastsettes av Rådet. Innen en enkelt kontrakt som har betydelig verdi, kan mer enn én vektfaktor legges til grunn.
3. Ideelt sett bør fordelingen av kontrakter som tildeles av Organisasjonen resultere i at alle land får en samlet returkoeffisient på 1.

4. Returkoeffisienten skal beregnes kvartalvis og presenteres kumulativt til bruk i de formelle gjennomgåelser det henvises til i paragraf 5.
5. Formelle gjennomgåelser av den geografiske fordeling av kontraktene skal finne sted hvert femte år, med en foreløpig gjennomgåelse før utløpet av det tredje året.
6. Fordelingen av kontrakter i tiden mellom de formelle gjennomgåelser av situasjonen bør være slik at den kumulative samlede returkoeffisient for den enkelte Medlemsstat på tidspunktet for hver formelle gjennomgåelse ikke avviker nevneverdig fra den ideelle verdi. Ved hver formell gjennomgåelse kan Rådet revidere den lavere grense for den kumulative returkoeffisient for neste periode, forutsatt at den aldri blir lavere enn 0,8.
7. Særskilte verdiansettelser skal foretas og rapporteres til Rådet med hensyn til returkoeffisienter i ulike kontraktskategorier som Rådet skal definere, særlig kontrakter innen avansert forskning og utvikling og kontrakter innen prosjekterelatert teknologi. Generaldirektøren skal diskutere disse

verdiansettelsene med Rådet med jevne mellomrom som skal fastsettes, og særlig ved den foreløpige gjennomgåelsen, med det for øye å finne fram til de nødvendige tiltak for å rette opp eventuell ubalanse.

Artikkel V

Hvis man, mellom to formelle gjennomganger, identifiserer en tendens som viser at den gjennomsnittlige returkoeffisienten for et medlemsland sannsynligvis vil ligge lavere enn den nedre grensen som er definert i artikkel IV, 6, skal Generaldirektøren legge frem forslag til Rådet der nødvendigheten å utbedre denne situasjonen får prioritet fremfor Organisasjonens regler om inngåelse av kontrakter.

Artikkel VI

Avgjørelser som måtte bli tatt på industripolitisk basis og som virker slik at de utelukker et bestemt firma eller en bestemt organisasjon i en Medlemsstat fra konkurransen om Organisasjonens kontrakter på et bestemt felt, må få denne Statens godkjenning.

* * *

TIL BEVITNELSE HERAV har undertegnede, som på behørig måte er bemyndiget dertil, undertegnet denne Konvensjon.

UTFERDIGET i Paris, den 30. mai 1975, på tysk, engelsk, spansk, fransk, italiensk, nederlandsk og svensk, idet alle disse tekstene er like autentiske, i en eneste original, som skal deponeres i arkivene til den franske regjering, som skal oversende bevitnede kopier til alle signatar- og tiltredende Stater.

Tekster i denne Konvensjonen som er opprettet på andre offisielle språk til Organisasjonens medlemsland skal godkjennes i en enstemmig beslutning av samtlige medlemsland. Slike tekster skal oppbevares i arkivene til den franske regjeringen, som skal sende sertifiserte kopier til alle medlemsland som har underskrevet Konvensjonen og som ønsker å tiltre den.

For Forbundsrepublikken Tyskland
Sigismund Freiherr Von BRAUN,
Hans MATTHÖFER

For Kongeriket Belgia
Ch. de KERCHOVE

For Kongeriket Danmark
Paul FISCHER

For Spania

Miguel de LOJENDIO

For Republikken Frankrike

Michel d'ORNANO

For Irland

David NELIGAN

For Republikken Italia

Mario PEDINI

For Kongeriket Norge

[ingen underskrift]

For Kongeriket Nederland

Onder voorbehoud van aanvaarding

J.A. de RANITZ

For Det Forente Kongeriket Storbritannia og

Nord-Irland

BESWICK

For Kongeriket Sverige

Sous réserve de ratification

Ingemar HÄGGLÖF

For Konføderasjonen Sveits

Pierre DUPONT

***European Space Agency
Agence spatiale européenne***

ESA Publications Division
ESTEC
PO Box 299
2200 AG, Noordwijk
The Netherlands
Tel (31) 71 565 3400
Fax (31) 71 565 5433